

ZARZĄDZENIE

PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie utworzenia Międzyresortowego Zespołu do spraw Reformy Prawa Rzecznego

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2021 r. poz. 178, 1192, 1535 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 655) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Tworzy się Międzyresortowy Zespół do spraw Reformy Prawa Rzecznego, zwany dalej „Zespołem”.

2. Zespół jest organem pomocniczym Prezesa Rady Ministrów.

§ 2. Do zadań Zespołu należy:

- 1) opracowywanie propozycji rozwiązań legislacyjnych (projektów aktów normatywnych) z zakresu prawa rzeczowego, w szczególności własności warstwowej, gospodarki nieruchomościami oraz uregulowań dotyczących urządzeń przesyłowych;
- 2) opiniowanie projektów aktów normatywnych z zakresu prawa rzeczowego;
- 3) wykonywanie innych zadań zleconych przez Prezesa Rady Ministrów dotyczących regulacji prawa rzeczowego.

§ 3. 1. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) Przewodniczący Zespołu - sekretarz albo podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości;
- 2) Wiceprzewodniczący Zespołu - sekretarz albo podsekretarz Stanu wyznaczony przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa;
- 3) członkowie - nie więcej niż po trzech przedstawicieli, w randze dyrektora departamentu albo zastępcy dyrektora departamentu, wyznaczonych przez:
  - a) ministra właściwego do spraw administracji publicznej,
  - b) ministra właściwego do spraw aktywów państwowych,

- c) ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa,
  - d) ministra właściwego do spraw energii,
  - e) ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej,
  - f) ministra właściwego do spraw gospodarki,
  - g) ministra właściwego do spraw informatyzacji,
  - h) ministra właściwego do spraw klimatu,
  - i) ministra właściwego do spraw rozwoju wsi,
  - j) Ministra Sprawiedliwości
  - k) ministra właściwego do spraw środowiska,
  - l) ministra właściwego do spraw transportu,
  - m) ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 4) dwóch sekretarzy - wyznaczonych po jednym odpowiednio przez Ministra Sprawiedliwości spośród pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości oraz przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa spośród pracowników urzędu obsługującego tego ministra.

2. Członek Zespołu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, może być zastępowany w pracach Zespołu przez upoważnionego przedstawiciela, będącego pracownikiem komórki organizacyjnej, z której został wyznaczony ten członek.

§ 4. 1. Przewodniczący Zespołu może zapraszać, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zespołu, do udziału w posiedzeniach Zespołu z głosem doradczym osoby niebędące członkami Zespołu, których wiedza i doświadczenie mogą być przydatne do wykonywania zadań Zespołu.

2. Przewodniczący Zespołu może, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zespołu, zlecać sporządzenie tłumaczeń, ekspertyz, opinii, analiz oraz raportów na potrzeby prac Zespołu.

§ 5. 1. Pracami Zespołu kieruje Przewodniczący Zespołu, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący Zespołu.

2. Do zadań Przewodniczącego Zespołu należy w szczególności:

- 1) zwoływanie posiedzeń Zespołu z własnej inicjatywy lub na wniosek Wiceprzewodniczącego Zespołu lub członka Zespołu;
- 2) prowadzenie posiedzeń Zespołu;

- 3) ustalanie porządku posiedzeń Zespołu;
- 4) planowanie i organizowanie prac Zespołu z uwzględnieniem wniosków zgłaszanych przez członków Zespołu;
- 5) powoływanie zespołów problemowych wraz z ustaleniem, ich składu i zakresu działania oraz powołania przewodniczących i wiceprzewodniczących tych zespołów;
- 6) reprezentowanie Zespołu na zewnątrz;
- 7) zapraszanie do udziału w pracach Zespołu osób, o których mowa w § 4 ust. 1;
- 8) zlecenie sporządzenia tłumaczeń, ekspertyz, opinii, analiz oraz raportów na potrzeby związane z realizacją zadań Zespołu.

3. W przypadku nieobecności Przewodniczącego Zespołu obowiązki, o których mowa w ust. 2, wykonuje Wiceprzewodniczący Zespołu.

4. Przewodniczącego pod czas jego nieobecności, w zakresie zwoływania i prowadzenia posiedzeń Zespołu, może zastępować wyznaczony członek Zespołu.

5. Przewodniczący może powierzyć pozostałym członkom Zespołu wykonywanie określonych obowiązków służących realizacji zadań Zespołu.

6. Przewodniczący wyznacza skład zespołu problemowego spośród członków Zespołu lub innych osób wskazanych przez członków Zespołu, w łącznej liczbie nie większej niż 10.

§ 6. 1. Zespół obraduje na posiedzeniach, zwoływanych nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Posiedzenia mogą odbywać się przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, co obejmuje w szczególności:

- 1) transmisję posiedzenia w czasie rzeczywistym między uczestnikami posiedzenia Zespołu;
- 2) wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy posiedzenia Zespołu mogą wypowiadać się w toku tego posiedzenia.

2. Z przebiegu posiedzenia Zespołu obecny na posiedzeniu sekretarz Zespołu sporządza protokół zawierający w szczególności poczynione ustalenia, który podpisuje osoba prowadząca posiedzenie oraz sekretarz Zespołu.

§ 7. 1. Zespół podejmuje rozstrzygnięcia w formie uchwał.

2. Uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków Zespołu. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Zespołu lub innej osoby prowadzącej posiedzenie.

3. Uchwały Zespołu mogą być także podejmowane w drodze korespondencyjnego uzgodnienia stanowisk (drogą obiegową).

§ 8. 1. Posiedzenia zespołów problemowych odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące w terminie poprzedzającym planowane posiedzenie Zespołu.

2. Przepisy § 7 ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do posiedzeń zespołów problemowych.

§ 9. 1. Zespół przedstawia Prezesowi Rady Ministrów informacje o bieżącej działalności Zespołu w terminie do dnia 30 czerwca oraz do dnia 31 grudnia oraz każdorazowo na wezwanie Prezesa Rady Ministrów.

2. Sprawozdanie końcowe z działalności Zespół przedstawia Prezesowi Rady Ministrów w terminie 30 dni od dnia zakończenia pracy Zespołu.

§ 10. Organy administracji rządowej oraz podległe im jednostki organizacyjne lub przez nie nadzorowane na wniosek przewodniczącego Zespołu, udzielają Zespołowi, w ramach swoich kompetencji, pomocy przy wykonywaniu jego zadań, w szczególności przedstawiają niezbędne informacje i dokumenty.

§ 11. 1. Udział w pracach Zespołu jest nieodpłatny.

2. Za sporządzenie tłumaczeń, ekspertyz, opinii, analiz oraz raportów, o których mowa w § 4 ust. 2, przysługuje wynagrodzenie na podstawie zawartej umowy.

3. Zamiejscowym członkom Zespołu oraz osobom, o których mowa w § 4, w związku z udziałem w posiedzeniach Zespołu, przysługuje zwrot kosztów podróży na terenie kraju, w wysokości i na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167).

§ 12. Koszty działalności Zespołu pokrywane są z budżetu państwa - w połowie w części 37, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości oraz w połowie w części 18, której dysponentem jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

§ 13. Obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową Zespołu zapewnia Departament Legislacyjny Prawa Cywilnego w Ministerstwie Sprawiedliwości przy wsparciu departamentu, z którego wyznaczono pracownika urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

§ 14. Zespół ulega rozwiązaniu z dniem zatwierdzenia sprawozdania, o którym mowa w § 9 ust. 3, przez Prezesa Rady Ministrów

§ 15. Pierwszą informację o bieżącej działalności Zespół przedstawia Prezesowi Rady Ministrów w terminie sześciu miesięcy od utworzenia Zespołu. Kolejne informacje przedstawia się w terminach określonych w § 9 ust. 1.

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym:
Aleksandra Ziółkowska-Majkowska – sędzia
Dyrektor
Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego

Uzasadnienie

Celem zarządzania jest utworzenie Międzyresortowego Zespołu do spraw Reformy Prawa Rzeczowego, zwanego dalej Zespołem jako organu pomocniczego Prezesa Rady Ministrów

Potrzeba utworzenia Zespołu wynika z konieczności ustrukturyzowania współpracy międzyresortowej w zakresie prac legislacyjnych obejmujących swoim przedmiotem szeroko rozumiane prawo rzeczowe.

Zróżnicowanie problemów z pogranicza wielu dziedzin prawa i właściwości wielu resortów, prowadzi do wniosku, że współpraca międzyresortowa jest konieczna. Spotkania przedstawicieli różnych ministerstw z ewentualnym udziałem przedstawicieli nauki i podmiotów zewnętrznych oraz dalsze wspólne prace analityczne pozwolą na zidentyfikowanie kierunku strategicznego i celów oraz punktów krytycznych ewentualnego projektu, co niewątpliwie przyczyni się do wdrożenia rozwiązania uniwersalnego i w perspektywie odpowiadającego rzeczywistemu zapotrzebowaniu rynku.

Powołanie Zespołu wydaje się być w szczególności uzasadnione w związku z pracami analityczno-koncepcyjnymi dotyczącymi realizacji inicjatywy „Wprowadzenie Własności Warstwowej”, ujętej w rządowym programie „Polski Ład”. Dotychczas przeprowadzone prace ujawniły złożoność zagadnienia własności warstwowej, która wynika tak z zawłości terminologicznych, jakie wiążą się z pojęciem prawa własności warstwowej ujętym w Polskim Ładzie, jak i wpływu regulacji na stosunki prywatne i publiczne. Wystarczy wskazać, że jedną z rozważanych obecnie koncepcji uregulowania własności warstwowej (w szerokim rozumieniu tego słowa) jest opracowana przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego koncepcja wprowadzenia do polskiego porządku prawnego nowego ograniczonego prawa rzeczowego, tj. prawa zabudowy. W trakcie prac Komisji pojawił się pomysł zastąpienia prawa użytkowania wieczystego prawem zabudowy, jak również rozważano dopuszczalność i warunki ustanowienia prawa zabudowy na prawie użytkowania wieczystego. Obecnie prace związane z ewentualnym zastąpieniem prawa użytkowania wieczystego innym prawem prowadzone są w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. W czasie prac Komisji Kodyfikacyjnej zastanawiano się również nad relacją projektowanego prawa zabudowy wobec już istniejących służebności, w tym w szczególności służebności przesyłu, z którą natomiast niewątpliwie wiążą się uregulowania z zakresu urządzeń przesyłowych.

Z tego względu, oczywistym jest, że dobór właściwej ścieżki legislacyjnej w zakresie własności warstwowej czy wpływu wypracowanych rozwiązań na inne dziedziny życia i stosunki gospodarcze, pozostaje we właściwości nie tylko Ministerstwa Sprawiedliwości, ale również Ministerstwa Rozwoju i Technologii, a w dalszej kolejności również ministra właściwego do spraw administracji publicznej, ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, ministra właściwego do spraw energii, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, ministra właściwego do spraw informatyzacji, ministra właściwego do spraw klimatu, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw środowiska, ministra właściwego do spraw transportu oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Z tego względu uzasadnionym wydaje się umożliwienie wszystkim ww. resortom wyznaczenia po kilku członków celem aktywnego udziału w działalności Zespołu.

Do zadań Zespołu należałoby przede wszystkim opracowywanie propozycji rozwiązań legislacyjnych oraz opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu prawa rzeczowego, w szczególności własności, w tym zagadnienia własności warstwowej, gospodarki nieruchomościami, w tym nowelizacji w zakresie użytkowania wieczystego czy uregulowań dotyczących urządzeń przesyłowych. Wszystkie powyższe zagadnienia są ze sobą w sposób oczywisty ściśle powiązane. Otwarty katalog spraw należących do właściwości Zespołu umożliwiłby opracowywanie propozycji rozwiązań legislacyjnych również w innych niż wymienione zakresach, jeśli pojawiłaby się taka potrzeba.

Udział w pracach Zespołu byłby nieodpłatny, przy czym zamiejscowym członkom Zespołu oraz osobom zaproszonym do udziału w pracach Zespołu, w związku z udziałem w posiedzeniach Zespołu, przysługuje zwrot kosztów podróży na terenie kraju, w wysokości i na warunkach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167), jak również za sporządzenie tłumaczeń, ekspertyz, opinii, analiz oraz raportów, przysługiwać będzie wynagrodzenie na podstawie zawartej umowy.

Ekspertem zewnętrznym za sporządzenie opinii lub ekspertyzy na potrzeby działalności Zespołu przysługiwać będzie wynagrodzenie na podstawie odrębnej umowy.

Obsługę techniczno-organizacyjną oraz biurową prac Zespołu zapewni Departament Legislacyjny Prawa Cywilnego w Ministerstwie Sprawiedliwości przy wsparciu departamentu,

z którego wyznaczono pracownika urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Z każdej z tych jednostek organizacyjnych wyznaczony zostanie jeden pracownik do pełnienia funkcji sekretarza Zespołu.

Projekt zarządzenia zakłada przedkładanie Prezesowi Rady Ministrów informacji o bieżącej działalności Zespołu w terminie do dnia 30 czerwca oraz do dnia 31 grudnia oraz każdorazowo na wezwanie Prezesa Rady Ministrów. Pierwszą informację o bieżącej działalności Zespół przedstawia Prezesowi Rady Ministrów w terminie sześciu miesięcy od utworzenia Zespołu.

Przewiduje się, że projektowana regulacja prawna wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Projekt zarządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 z późn. zm.).

Projekt zarządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt zarządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt zarządzenia nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt zarządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Sprawiedliwości, zgodnie z przepisami ustaw z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).